

[Kulturministeren]

almene kompetencegivende undervisning skal udvikles til en egentlig voksenundervisning, som er frigjort fra folkeskolens og gymnasiets læseplaner, prøver og eksaminer.

På denne baggrund blev der i juli 1985 nedsat et udvalg vedrørende den prøveforberedende enkeltfagsundervisnings grundlæggende niveau (9.-10. klasse). Udvalget, som fik tidligere amtsborgmester H. K. Brinth som formand, fik til opgave at udarbejde forslag til nye strukturmæssige rammer for undervisningen. Samtidig nedsattes i udvalgte amtskommuner arbejdsgrupper med henblik på at udarbejde forslag til nye læseplaner, undervisningsvejledninger og prøvebestemmelser i fagene. Udvalgsarbejdet er blevet inspireret og underbygget gennem et bredt anlagt forsøgs- og udviklingsarbejde, som i den forløbne godt 3-årige periode har omfattet mere end 500 forsøgsprojekter.

Det foreliggende lovforslag følger i hovedsagen betænkningen »Almen Voksenuddannelse, Betænkning om prøveforberedende enkeltfagsundervisning på grundlæggende niveau, Betænkning nr. 1146, august 1988«.

Det er lovforslagets hovedsigte at fastsætte rammer for en ny almen voksenuddannelse, som skal erstatte den undervisning, der i dag tilbydes voksne på enkeltfagskursernes folkeskoleniveau.

Der vil blive tale om en egentlig voksenuddannelse med sin egen identitet, det vil sige med et indhold og med tilrettelæggelsesformer, der passer til voksnes forudsætninger og behov, og som lever op til de krav, det moderne samfund stiller til voksnes almene kvalifikationer. Uddannelsen vil være formelt kompetencegivende og give voksne mulighed for at opnå adgangsgivende kompetence til fortsat uddannelse, svarende til hvad der opnås gennem folkeskolens afsluttende prøver.

Søgningen til enkeltfagskurserne har vist, at tilbuddet benyttes af mange med en kort skoleuddannelse. Ud af de ca. 40.000 voksne, der pr. år deltager i kurserne på folkeskoleniveauet, har omkring en tredjedel mindre end 9 års skoleuddannelse bag sig, og mere end halvdelen af deltagerne har ingen erhvervsuddannelse.

Navnlig de voksne, som hidtil kun i begrænset omfang har fået del i samfundets uddannelsstilbud, tilgodeses i lovforslaget. Det sker gennem fagtilbudets opbygning og med nye rammer for undervisningens tilrettelæggelse.

Det er således sigtet, at rekrutteringen af kortuddannede og såkaldt uddannelsesfremmede kan styrkes i den nye almene voksenuddannelse.

Ifølge en ny undersøgelse foretaget af Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut påvises det, at omkring hver tredje deltager i enkeltfagsundervisning bruger denne direkte med henblik på videreuddannelse eller i forbindelse med jobskifte. Ca. 20 pct. gik efter deltagelsen i gang med en erhvervsuddannelse. Undersøgelsen viser, at enkeltfagskurserne allerede i dag fungerer som en vigtig efteruddannelsesmulighed, og det dokumenteres, at kurserne medvirker til at øge mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Lovforslaget sigter på at styrke denne efteruddannelsesmulighed på det almene fagområde, og forslaget skal ses som et bidrag til at opfylde målsætningen om et åbent voksenuddannelsesnetværk. De nye tilrettelæggelsesformer og styringsmæssige rammer vil skabe grundlag for, at den almene voksenuddannelse kan indgå i samarbejde med andre voksenuddannelser. Det gælder navnlig samarbejde med de erhvervsrettede uddannelser på specialarbejderskolerne og erhvervsskolerne. Udviklingen har vist, at netop sådanne sektoroverskridende uddannelsesstilbud er relevante i forbindelse med omskoling og efteruddannelse. Her tænkes ikke mindst på den uddannelsesmæssige indsats mod arbejdsledigheden.

Med lovforslaget lægges der op til en decentralisering, således at der med ændrede styringsregler skabes større frihed til lokalt at tilpasse uddannelsesstilbudene efter behovene. Amtskommunerne får samtidig mulighed for en økonomisk rammestyret af uddannelsesinstitutionerne.

Den nye tilrettelæggelsesstruktur og de nye styringsregler forventes at medføre en bedre ressourceudnyttelse, således at der selv under en større tilgang til uddannelsen forventes uændrede amtskommunale udgifter.

Med disse bemærkninger, og idet der i øvrigt henvises til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Rahbæk Møller (SF):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et miljøteknologisk udviklingsprogram.